

การเตรียมผลงานทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ

โดย

ศาสตราจารย์ ดร.สมยศ พลับเที่ยง

โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสายวิชาการ ในการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

ทำไมจึงอยากเป็น อาจารย์ ในมหาวิทยาลัย

- ชอบและอยากถ่ายทอดความรู้ให้นักศึกษา ตลอดจนถึงสังคมโดยทั่วไป
(ชั่วโมงสอนน้อยแต่เปี่ยมด้วยคุณภาพ สอนให้นักศึกษา “คิดเป็น” และ “ทำเป็น”)
- ชอบและอยากทำวิจัยเพื่อแสวงหาค้นคว้าความรู้ใหม่
(ตีพิมพ์ผลงานอย่างมีคุณภาพ และอาจจะถ่ายทอดผลงานวิจัยสู่ “การใช้ประโยชน์”)
- มีความเป็นอิสระในวิชาชีพค่อนข้างสูง
(ภาคภูมิใจกับการเป็นอาจารย์ หลีกเลี่ยงการเป็นผู้บริหาร)

ทำไมอาจารย์ต้องขอตำแหน่งทางวิชาการ

ระดับบุคคล

- แรงจูงใจจากระดับมหาวิทยาลัย/คณะ/สาขาวิชา
- การได้รับค่าตอบแทน หลังการขอตำแหน่งทางวิชาการ
- เพิ่มโอกาสในการเข้าสู่ตำแหน่งทางบริหาร
- สามารถเป็นอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาได้
- เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนวิจัย

ทำไมอาจารย์ต้องขอตำแหน่งทางวิชาการ

ระดับสถาบัน / คณะ / สาขา

- เพิ่มความสามารถในการจัดอันดับมหาวิทยาลัย
- เพิ่มตัวชี้วัดการประเมินคุณภาพระดับหลักสูตร / คณะ และมหาวิทยาลัย
- เพิ่มความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย (จากสังคมภายนอก)

เส้นทางการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

อาจารย์----- ผศ ---- รศ----- ศ ----- ศ(เงินเดือนขั้นสูง)

วิธีปกติ-- วิธีพิเศษ

การพิจารณาแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ให้พิจารณาจาก

- คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง (ตามประกาศ กพอ)
- ผลการสอน
- ผลงานทางวิชาการ
- จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ

ผลการสอน

- ผศ. (มี ชั่วโมงสอน 3 นก. และมีความชำนาญในการสอน)
- รศ. (มี ชั่วโมงสอน 3 นก. และต้องมีความชำนาญพิเศษในการสอน)
- ศ. (มี ชั่วโมงสอน — ไม่ต้องประเมินการสอน)
- หลักฐาน (เอกสารประกอบการสอน/เอกสารคำสอน/เอกสารการสอนหรือสื่อการสอนรูปแบบอื่น ๆ)

กระบวนการเขียนเอกสารประกอบการสอน/เอกสารคำสอน

1. ศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียด
2. ศึกษาคำอธิบายรายวิชาที่จะเขียนเอกสารประกอบการสอน
3. ตั้งชื่อเรื่อง ชื่อเรื่องของเอกสารประกอบสอนเป็นไปตามชื่อรายวิชา
4. จัดทำโครงเรื่องของเอกสารประกอบการสอน
5. เนื้อหาและการนำเสนอเนื้อหา-นำเสนอความรู้ใหม่ ที่ มีความถูกต้อง ความทันสมัย ความสมบูรณ์
ลุ่มลึกเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย
6. ส่วนประกอบและรูปแบบของเอกสารประกอบการสอน
  - 6.1 ส่วนนำ ประกอบด้วย ไบรองปก หน้าปกใน คำนำ สารบัญ และแผนการเรียนรู้ หรือแผนการ
สอน
  - 6.2 ส่วนเนื้อหา แบ่งเป็นบทและเรื่อง (แบบฝึกหัด)
  - 6.3 ส่วนท้าย ประกอบด้วย บรรณานุกรม และภาคผนวก

ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วย

กลุ่ม 1 งานวิจัย

กลุ่ม 2 ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

(2.1 เพื่ออุตสาหกรรม 2.2 เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้

2.3 เพื่อพัฒนานโยบายสาธารณะ ... 2.11 ผลงานรับใช้ท้องถิ่นและสังคม

2.12 ผลงานนวัตกรรม)

กลุ่ม 3

(3.1 ตำรา 3.2 หนังสือ 3.3 บทความทางวิชาการ)

การทำผลงานวิจัยเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ

1. การหาหัวข้อการวิจัย
2. การเขียนคำถามวิจัย
3. การดำเนินการวิจัย และ
4. แนวทางการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสาร

วิธีการหาหัวข้อวิจัย

สำรวจวรรณกรรมเพื่อค้นหาช่องว่างซึ่งที่จะศึกษาได้ และให้ค้นหาสาขาที่สนใจหรือได้รับการแนะนำให้ค้นคว้าจากผู้เชี่ยวชาญ ดังต่อไปนี้

1. ตรงกับความรู้ความสามารถของตนเอง
2. สามารถดำเนินการตามกรอบเวลาและทรัพยากรที่ตนมี
3. เป็นหัวข้อที่สนใจและประสงค์จะดำเนินการวิจัยนั้น
4. สามารถเข้าถึงข้อมูลสำหรับการวิจัยนั้น
5. หัวข้อควรมีประเด็นซึ่งเชื่อมโยงกับทฤษฎีอย่างชัดเจน
6. หัวข้อสอดคล้องกับคำถามและวัตถุประสงค์การวิจัยอย่างชัดเจน

การเขียนคำถามการวิจัยนั้นควรจะต้องพิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้

1. ควรสร้างองค์ความรู้และ “การหยั่งรู้” ใหม่ ๆ
2. ไม่ควรจะเป็นหัวข้อที่ง่ายหรือยากเกินไป
3. ไม่ควรจะเป็นหัวข้อที่มีคำตอบก่อนหน้านี้แล้ว
4. การเขียนวัตถุประสงค์การวิจัยนั้นเป็นเป้าหมายประสงค์และทิศทางสำหรับการวิจัย
ทั้งนี้คำถามการวิจัยแต่ละคำถามควรมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยซึ่งสอดคล้องกัน

การดำเนินการวิจัย

- ขั้นตอนแรก จะต้องมึลักษณะเตรียมการวิจัยด้วยการทบทวนวรรณกรรมมาก ๆ มีความคิดริเริ่ม และมีผลการค้นพบ หรือการหยั่งรู้ที่มีลักษณะก้าวหน้าอย่างแท้จริง
- ขั้นที่สอง ผู้วิจัยเตรียมเครื่องมือวิจัยในระเบียบวิธีวิจัย เช่น เครื่องมือเชิงปริมาณ หรือคุณภาพ เตรียมการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ อภิปรายผล สรุปและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

วิธีการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์

- ควรจะรู้จักวารสารที่ตนจะส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์
- นำเสนอสาระที่มีจุดเน้น สร้างกรอบที่มีตรรกะ
- ต้องตระหนักรู้ถึงวรรณกรรมวิชาการในสาขาของตนและอ้างอิง

วรรณกรรมนั้น

- มีลักษณะริเริ่ม จุดที่สำคัญคือบทความต้องมีความชัดเจน
- ภาษาที่ชัดเจน เขียนสื่อสารกับผู้อ่านทั่วโลก และเขียนด้วยความมั่นใจ

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

1. เผยแพร่ในรูปแบบของบทความวิจัยในวารสารวิชาการ

- วารสารวิชาการระดับชาติ (ตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมออย่างน้อย 3 ปี ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ

บทความ (**peer reviewer**) อย่างน้อย 3 คน)

- วารสารวิชาการระดับนานาชาติ (ต้องเป็นวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูลที่ ก.พ.อ. กำหนด)

2. เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความวิจัยที่ได้มีการบรรณาธิการ

3. นำเสนอเป็นบทความวิจัยต่อที่ประชุมทางวิชาการที่เป็นฉบับเต็มของการประชุมระดับชาติหรือระดับ

นานาชาติ

4. เผยแพร่ในรูปแบบของรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

5. เผยแพร่ในรูปแบบของหนังสือ (**monograph**)

ส่วนประกอบ ตำรา/หนังสือ

ประกอบด้วยคำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง(แบบฝึกหัด)

การอธิบายหรือการวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิง บรรณานุกรม และดัชนีค้นคำ
ทั้งนี้ควรมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์ การอธิบาย
สาระสำคัญมีความชัดเจน โดยอาจใช้ข้อมูล แผนภาพ ตัวอย่าง หรือกรณีศึกษา
ประกอบจนผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญนั้น

การเผยแพร่ตำรา/หนังสือ

1. การเผยแพร่ด้วยวิธีการตีพิมพ์ หรือ
2. การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น การเผยแพร่ในรูปของซีดีรอม, **e-learning, online learning**
3. การเผยแพร่เป็น **e-book** โดยสำนักพิมพ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับ โดยต้องแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการประเมินโดยคณะผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (**peer reviewer**) ที่มาจากหลากหลายสถาบัน

ลักษณะตำรา/หนังสือ ที่มีคุณภาพดี(ดีมาก)

1. มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย
2. มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน
3. มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ
4. มีการสอดแทรกความคิดริเริ่มและประสบการณ์หรือผลงานวิจัยของผู้เขียนที่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน
5. สามารถนำไปใช้อ้างอิงอย่างกว้างขวางต่อวงวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติ มีความละเอียดและความลุ่มลึกทางวิชาการในระดับสูง

จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการในการพิจารณากำหนดตำแหน่ง

1. ต้องมีความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตน ไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่น ไม่สร้างข้อมูลหรือข้อเท็จจริงอันไม่มีอยู่จริง (**fabrication**) ไม่บิดเบือนข้อมูลหรือข้อเท็จจริง (**falsification**) ไม่นำผลงานของตนเองในเรื่องเดียวกันไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการมากกว่าหนึ่งฉบับในลักษณะที่จะทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นผลงานใหม่ รวมถึงไม่คัดลอกข้อความใด ๆ จากผลงานเดิมของตนโดยไม่อ้างอิงผลงานเดิมตามหลักวิชาการ
2. ต้องอ้างอิงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลที่นำมาใช้ในผลงานทางวิชาการของตนเองเพื่อแสดงหลักฐานของการค้นคว้า

จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการในการพิจารณากำหนดตำแหน่ง

3. ต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการจนละเลยหรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นหรือสิทธิมนุษยชน
4. ผลงานทางวิชาการต้องได้มาจากการศึกษาโดยใช้หลักวิชาการเป็นเกณฑ์ ปราศจากอคติ และเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่จงใจเบี่ยงเบนผลการศึกษาหรือวิจัยโดยหวังผลประโยชน์ส่วนตัว หรือเพื่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น และเสนอผลงานตามความเป็นจริงไม่ขยายข้อค้นพบ โดยปราศจากการตรวจสอบยืนยันในทางวิชาการ
5. ต้องนำผลงานทางวิชาการไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบธรรมและชอบด้วยกฎหมาย
6. หากผลงานทางวิชาการมีการใช้ข้อมูลจากการทำการวิจัยในคนหรือสัตว์ ผู้ขอจะต้องยื่นหลักฐานแสดงการอนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบันที่มีการดำเนินการ